

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ κ. MARKKU LINNA
ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

Παρουσιάζοντας το εκπαιδευτικό μοντέλο της Φινλανδίας ο κ. Linna παρουσίασε κατ' αρχήν κάποια χαρακτηριστικά αποτελέσματα από μία έρευνα του ΟΟΣΑ η οποία γίνεται κάθε τρία χρόνια και αφορά το γνωστικό αντικείμενο και τις δεξιότητες των δεκαπεντάχρονων στις 32 χώρες του ΟΟΣΑ. Σύμφωνα με αυτήν η Φινλανδία έχει να επιδείξει την μεγαλύτερη αναγνωσιμότητα βιβλίων. Στα μαθηματικά οι νεαροί Φινλανδοί κατατάσσουν τη χώρα τους ανάμεσα στις 4 πρώτες, όπως επίσης παρουσίασαν εντυπωσιακά αποτελέσματα στην ανάγνωση επιστημονικού εκπαιδευτικού υλικού. Το μεγαλύτερο χόμπι των νεαρών Φινλανδών είναι το διάβασμα γεγονός που υποστηρίζεται από το ευρύ πλέγμα δημοσίων βιβλιοθηκών με ελεύθερη είσοδο και που προσφέρουν φυσικά πρόσβαση στο Ιντερνετ. Το συμπέρασμα της έρευνας είναι ότι στη Φινλανδία το ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό σύστημα κατάφερε να προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών για το διάβασμα συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη κατάρτιση.

Χαρακτηριστικό του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η ελαστικότητα στο σχολικό πρόγραμμα. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να επιλέξουν μαθήματα ανάλογα με το πραγματικό ενδιαφέρον τους, έτσι ώστε να διατηρούν αμείωτο το ενδιαφέρον τους για την εκπαίδευσή τους και τη μάθηση.

Οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται πολύ στενά με τους παράγοντες της εργασίας, του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και των τοπικών κοινωνιών. Έχει αναπτυχθεί η έννοια της ισότητας στην παροχή εκπαίδευσης και δεν υπάρχει διάκριση. Επίσης, έχει αποκεντρωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στις περιφέρειες. Η κεντρική εκπαιδευτική Διοίκηση αναγνωρίζει ότι δεν διαθέτει την αποκλειστικότητα στην εξειδίκευση σε παιδαγωγικά και επιστημονικά θέματα.

Η κατάρτιση των Φινλανδών εκπαιδευτικών είναι ιδιαίτερα υψηλή. Όλοι οι δάσκαλοι-καθηγητές (εκτός από τους παιδικούς σταθμούς) απαιτείται να έχουν master πριν αποκτήσουν μονιμότητα. Έχουν δημιουργηθεί εκπαιδευτικοί οργανισμοί όπου οι μελλοντικοί δάσκαλοι-καθηγητές οφείλουν να ασκήσουν πρακτική πριν αποκτήσουν την ειδικότητά τους. Το εκπαιδευτικό επάγγελμα έχει μεγάλη αναγνωρισιμότητα στην κοινωνία –γεγονός που εξασφαλίζει υψηλό κίνητρο για το επάγγελμα - και τα πανεπιστήμια δέχονται περισσότερες αιτήσεις υποψηφίων καθηγητών από όσες μπορούν να ικανοποιήσουν. Οι μισθοί των εκπαιδευτικών χωρίς να είναι ιδιαίτερα υψηλοί είναι πάντως ανταγωνιστικοί.

Ένα από τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των φινλανδικών πανεπιστημίων αποτελεί η στενή συνεργασία με τις επιχειρήσεις και τη

βιομηχανία. Στη δεκαετία του '90 ο επιχειρηματικός τομέας διπλασίασε τα χρήματα που προσφέρει για συγκεκριμένο ερευνητικό έργο.

Άλλο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των πανεπιστημίων και πολυτεχνείων είναι η ικανότητα να προσελκύουν φοιτητές από το εξωτερικό και προς τούτο το πρόγραμμα είναι ελκυστικό στους ξένους φοιτητές. Η φιλοσοφία των πανεπιστημίων είναι ότι κάθε ένας απόφοιτος πρέπει να είναι ανταγωνιστικός όχι μόνο στην αγορά εργασίας της χώρας αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Αυτό σημαίνει και αποδοχή της αξιολόγησης και από το νόμο τα πανεπιστήμια ελέγχονται από εξωτερικούς αξιολογητές για τα αποτελέσματά τους και στη διαδικασία αυτή συμμετέχουν το προσωπικό, οι εκπαιδευτικοί και οι φοιτητές. Ανάλογα με την αξιολόγηση παρέχεται και η χρηματοδότηση.

Τα θετικά αποτελέσματα δεν οφείλονται μόνο στους πόρους που ξοδεύονται για το εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς κυμαίνονται γύρω στο μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (μέσος όρος ΟΟΣΑ 5,6% του ΑΕΠ, στη Φινλανδία 5,8%). Η απόφαση που έπαιξε σημαντικό ρόλο ήταν μεγαλύτερες επενδύσεις σε R&D. Η Φινλανδία επενδύει 3,5% του ΑΕΠ σε έρευνα και ανάπτυξη που αποτελούν τις βάσεις του καινοτομικού συστήματος που υπηρετούν την ανάπτυξη της χώρας.

Το δυναμικό καινοτομικό σύστημα της Φινλανδίας στηρίζεται σε εκπαίδευση και κατάρτιση, έρευνα και ανάπτυξη, επιχειρηματικότητα γνώσης. Η νέα γνώση παράγεται από τα πανεπιστήμια και τα πολυτεχνεία, τα ερευνητικά κέντρα αλλά και τις επιχειρήσεις. Υπάρχουν περισσότεροι από 200 οργανισμοί που έχουν ως αντικείμενο τη δημιουργία γνώσης και εξειδίκευσης και λειτουργούν σε εθελοντική βάση. Οργανώθηκαν επίσης ανοικτά πανεπιστήμια για να προσελκυσθούν περισσότεροι νέοι στην εκπαίδευση και να αποφύγουν την ανεργία.